

del patris del Joven Dignel y li besavan la mà
y l'abrassaven.
¡Fista epogeya!

El mar es bella. L'hosta murciana
es d'un atractiu incomparable. No es res de
les arbedes y fonsoritat catalanes. Allí us s'hi
ven l'ordenació que marca 'ls nostres camps
com preses de aacolata, ni les geomètriques pa-
ralleles d'arbes que tant abunden en nostre
terra. Allí's tot en desordre, panizo y fuyte-
rars, figueres y oliveres... Fot es una paleta de to-
nalitats de verd que s'emporten la vista. Fot es
un desnivell de fullarada esmaltada de
fuyts, per la que apareixen, graciosament en-
caixades en ella, roques, presques escotades al des-
cuyt, y ab un parlar d'ulls que ocasionen cobri-
ments de cor.

Y a tot aquest sobeiximent de natu-
ralesà hi contrasten d'una manera pre-
tege les grans serres escarpades, de roques
esmes, sembrades de castells ruïnors que
donen a eixa regió un aipe de ~~vella~~ vellura
que enamora.

Els pobles s'obren a la llum. S'ample
carrer, y cases baixes, deixen besar ses entra-
nyes pel sol que creua la terra convertintla
en pols; una pols que tot ho revesteix, però una

Gandia 29 d'Agost 1906 Joan B. Ulls
Estimat amic Puigol:

Crech en son poder las postal
enviades desde Aguilas, Alicante y Elche, com
aixis crech que les hauran rebut els demés com-
panyes.

Avuy que tinc un xich de temps, ab
el cap apropixat pera escriure, li donare, en-
case que a grans gambades, perque sera millor
de paraula, algunes impressions d'aquest meu
viatge.

Seixant de banda l'oceà envolucionat
del liri, y l' que d'aguilas a Cartagena veig
canviar... les entranyes de pueto, he de remarcar
la gran alarma que per aqueixos dies cundia
entre la gent marinera de Cartagena. Sensille-
ment, que ni la cosa us s'adoba (que s'ha de adobar
passada l'impressio) se llenzen a la mara tots els
que s' mantenen de l'art de la pesca. Ningú vol
seix ni pot sentir l'olor d'una hora lluny. Era
curios i la fonda veurer com s'enduyen a cada agut
les plates de seix sense encetar. Y com que aqueixa
gent son mitj andalusos, ~~se~~ cal suposar les bles
que hanre sentit. Un cartagenero va explicarme tot
journal, que dentro un selvini hi habien trobat
un tros de dit ¡ab ungla y tot, que us son ~~havia~~

Lo del Lirio és a Cartagena el tema de les converses. Encare hi ha naïfpechs que's passejen pels carrers ab aire triomfant engrichit per les mirades del pibllich.

He llegit que a Barcelona s'està instruint un procés contra'l capità del María Luiza. Jo he parlat ab naïfpechs y tots li diuen assassins.

Sin que'l María Luiza portava'l mateix runto que'l Lirio y li venia al darrera. Al ocrer la topada, el María Luiza va acostarse al Lirio immediatament, y, es clar, las set o vuyt centas persones que hi havia al aygua cridaven esperansasades, fent esforços per acostarshi com a única salvació. Y diu que, tot d'un plegat, el vapor arrenca a correr deixant ¡dos bots pera salvament! El capità desde'l pont anava fentlos signos ab les mans de que s'exeressin (¡!) y s'aturà'l barco al mitj del mar a esperar els dos bots carregats ab ¡vintinou naïfpechs, dels setcent que hi havia! y desseguit engrangui la marxa a Alicant. Sin qui'era un espectacle desgarrador, ¡ja que perduda l'esperansa s'anava la gent ofegant, cridant organyosamente: assassino, criminal, etc. etc. Es ven que'l capità va espantarre ab tanta gent.... Pero va venir

desseguit el Joven Elizuel, una barca de mala unt, y aturantse damunt mateix de les roques, encalçant la proa sota la proa alsada del Lirio, a riscs de fer malbé el pailebot, va salvarne a tres o quatre cents.

Y diuen els naïfpechs que si'l María Luiza hagués fet lo que'l Joven Elizuel no s'hauria ofegat ningun, primerament perquè va acostarshi desseguida, y després per portar mes tripulació y mes cordes y'l vapor mes gran.

A l'endemà al Consulat d'Italia hi havia'l capità del María Luiza, retornat d'Alicant, rebent les gracies del Consul pels esforços qu'ell contava entuplicats, ¡ja que encare no s'havia posat en clar com havia anat el salvament, pero un grup de naïfpechs que s'esperava allí se li'n tiri' assobe, pregant al consul que'l les agafar donchs ell era cause de la majoria de les victimas.

Jambe' en un café estava ell explicant que va salvarne doscent y que no havia pogut mes per haberse espatllat el timó (?) (Yat el timó espatllat va pogues aturar-se a esperar als dos bots, y va pogues anar a Alicant) Pero s'aixecà un naïfpech d'una de les taules y l'incorpi plorant de rabi y volentli matar. Prompte va fugir de Cartagena.

En cambi diu qu'era emocionant veure'ls naïfpechs, homes y dones, com se descobien al

La bellesa se manifesta per tot y en diferents aspectes. Pot lo que atrau es bellesa y la ultima qu'ens impressiona es la que prevalerá sobre les altres.

L'allunya la visió de llumia y s'apareix la regio alcantina, també rica de vegetació, ab ses grans planures salpicades de miresques palmeres.

Elche es la ciutat ideal. Aturat el goig de la vista en les palmes del nostre paratge de color y en les poques escampades pel nostre paratge, la satisfacció s'escampa aquí, a la sombra de les profunditats d'aixos boscos atapatits y inacabables, que a un el transporten a les imaginades selves americanes y de l'Arabia; Qu'és maco, això, amic Puig! Un hi recobran aquí la tranquil·litat, reposant els pensaments, que a merces de les nerviositats del viatge ennegreixen l'humor y enmatinen la soletat. Però el goig dura poch y haig de passar de llarch, a gatiu, i admirar mes belleses per seguirament amorarles!

Es l'alegria que passa y en mi s'mostra com en un infant, abocant-se a les finestres del tren, aturant-se en unitat dels carrers, emba-

docant-se ab les fatzades de la catedral y agosipitant les hores de repós en la contemplació de minucias que m'adolceixen l'anima. / E tant consolador captivar-se, al clar de lluna, ab la silueta de les torrades escalonades, ab la naturalesa que les enviuella dormida a no pensar y quin sospir acompanya el passeig de les filles y l'escorrons d'ayga!... Y jo ¡voh tan amyoradis!...

No es d'estranyar això. Jo soc molt barceloní y tinc moltes amistats... y altres mestres que m'atrauen constantment a casa. No es donchs d'estranyar qu'estiga corripit d'un anyorament que podria semblar platònic, romàntic, però qu'és ben natural.

No hi ha nit que al ficar-me al llit no se m'apareixi la Plassa d'Urquinaona y en ella es veu a tots vosaltres, constants y empedernits, disputant d'un esbarjo que no s'avalora fins que s'ha d'imaginar.

Infelis de mi que en quinze dies m'entristeix de no poder assistir-hi... / Com penso ab en folch, que fins de mitj any qu'ha de passar-lo pel seu secret!...

Ab toquen les dugues y voste deu despedir-se del Sr. Viladomus. Quien donchs cap a casa y contínuament coses de l'Orfeo; donguim noves de la Maria y del...

Lluisat; parlin ~~cos~~ d'aquelles coses que m'interessen y en les que segurament podria voste il·luminar la joquetat en que visch...

Y dongui recents a tots, molts recents a tots, que podien estar ben segurs que la vostra visió es un repescador de les aspereses del meu romany.

31. Rebi, amic Rujol, una lletra abassada de son fervent coridor y amic de cos

Juan Balsema

P. D. Li te una estona per escriure quatre pàgines pot fer-ho fins al 4 inclús a Castelló de la Plana - Hotel Lirio y fins al 9 inclús a Jaraгона - Hotel Paris.

Pregui de part meua al Ignasi que m'indiqui. Així que disposi d'una estoneta li comunico la paraula d'escriure. Y ell que m'indiqui on aixís mateix al en Joseph M.

pol, blanca, neta, per la que transiten com visions aràbiques, els clàssics murcians tornant al retorn del mercat, cavalcant els clàssics burros de la comarca, y a redós dels angles barrats qu'els amparen de tempestuositat.

Y d'orca? Jo no he vist res que tant m'hagi captivat. Mes que de Murcia es ja un bocí d'Andalusia... Els carrers inclinats, de cases blanques, ab finestres barroques y reixes enramades... Flors solvixint dels fers dels balcons, coronant les teulades, enjoyant el pit y els cabells de les donzelles... Les barroques fatxades de les iglésies y artístichs frontis de cases senyorials... Les capelletes que angulejen en les cantonades...

Murcia es bella... Y es un país de debíades.

Pero la perfecció no es nada encara, y com un afront, la bella Murcia soporta la cauda d'una humanitat masculina que es tot traició; gent de amables paraules pero enganysos, cors mblats de maldat y orfes de sentiments. Ambien els ulls ab expressions qu'esperchen y porten sempre l'ainistat a la butxaca. Cobarts y traicioners: aquets son els murcians.

Pero Murcia es bella, y en les hores contemplatives sab vindicar-se de les seves faltes.

